

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOCENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

Predplatná cena:
Na celý rok --- 4 koruny --- hal.
Na pol roka --- 2 " --- "
Na štvrt' roka... --- 1 " --- "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
páp. komorník.
Majiteľ a vydavateľ:
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
Sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Pomník grófovi Ferdinandovi Zichymu.

V predvečer svätých sviatkov vianočných, naposledy udrelo unávené srdce veľkého vodcu nášeho a z radov našich vystúpil ten, ktorý mocou jeho ducha a horlivosťou sv. Pavla apoštola utvoril znovuzrodenie katolicizmu Uhorska,

Ačpráve však telo jeho položili sme do matky zeme a duša jeho povzniesla sa ku Kristu, duch jeho predsa ostal medzi nami! Pamiatka jeho žije a žiť bude v srdci každého katolika Uhorska, ktorý vlasť a cirkev svoju miluje, ako ju miloval a verne jej slúžil gróf Ferdinand Zichy!

Blahú rozpomínku naň ponášať chceme v našich srdciach a slávny pomník jeho utvoríť z mede a z kameňa: postavíť mienime ho do verejnosti, kde vyučoval a príklad dával a vniesť do chrámu Pána, kde od večného príkladu, naučil sa poznať veľkú školu života Kristovho

Pomník chceme postavíť

pamiatke grófa Ferdinanda Zichyho, nech nám ohlasuje veľikost', od mede trvácnejšej postavy jeho a

kostol zamýšľame vybudovať,

v ktorom z výšin nebeských i na pozdné pokolenia zpúšťať sa majú prúdy tej milosti, ktorá hlasu Ferdinanda Zichyho dodala sily, duchu jeho vzletu a osobnosti jeho poskytla vážnosti a významnosti.

Pomník teda postavíť máme Ferdinandovi Zichymu, mužovi to večnej myšlienky: *všetko*

obnoviť v Kristu! Toto bolo heslom a obsahom i jeho života a všetkého, čo k prevedeniu tohoto venoval — nesmierne obete, zápasy a útrapy — splývalo v tejto veľkej myšlienke a slavné brieždenie jej prevedenia, bolo najskvostnejším víťazstvom jeho účinkovania.

Pomník chceme postavíť Ferdinandovi Zichymu, *veľkému to vyznavačovi viery a mužovi žijúcemu z viery!* Ktorý nielen každodenne modlieval sa: *Verím v Boha*, lež nezkatne i veril vo všetky jeho články, dľa nich prisne žil a *vyznával* ich v celom jeho živote. Viera bola hýbadlom, základom, silou všetkých jeho skutkov a táto viera rozduchovala jeho lásku ku cirkvi, kráľovi a vlasti!

Pomník chceme postavíť Ferdinandovi Zichymu *vernému synovi vlasti.* Ktorý miloval vlasť v dobe úspechov, tak ako v krušných hodinách nezdarov, znevažovania a potupovania. Jeho láska bola vždy láskou muža *pracovného.* Ačpráve v dlhom živote jeho, pri najväčšom namáhaní nedosiahol vždy očakávaných úspechov, predsa čo dosiahol, bolo vždy výsledkom najťažšej práce. S veľkými obefami spojené práce spravily ho veľikášom a prvým medzi prvými!

Pomník tento aj nech je pomníkom *priateľa a pravého otca ľudu.* Ktorý práve s toľkou láskou zaoberal sa s najmalichernejšími záležitosťami chudobných, ako v zasadnutiach Svätoštefanskej Spoločnosti s vedeckými pohybami nášeho obdobia; ktorý zostúpil do chalúp chudobných, aby potriasol mozočnú pravicu sedliaka a k obrane jeho práv a pravdy mohútne slovo pozdvihol i v zákonodarstve! Dľa slov sv. Pavla bol on sľubom každého, aby tým viacerých zi-

skal Kristu a jeho svätej veci. A pomník tento konečne nech celému svetu ohlasuje večné zásluhy vodcu a znovuzroditeľa Uhorska. Nech ohlasuje našu povďačnosť, horiacu lásku ku nášemu vodcovi, ktorý medzi lahostajnými, malomyseľnými odhodlal sa ku prevedeniu zdánlive nemožných vecí. Ktorý s istotou vodcovského talentu označil cestu, ktorou bojovníci za práva cirkvi dosiahnuť môžu vytýčené ciele a ktorý po tejto ceste, kým neopustily ho jeho sily, kráčal nezvratne. Vodcovi nášemu postavíme pomník, nielen ako jeho ctiteľia, lež aj ako jeho verní nasledovníci.

Nech sa teda povznáša tento pomník. Keď ale snášame potrebné ku nemu skaly, nezapomínajme, aby bol taký, aká bola oduševnenosť, oddanosť, ku v Pánu zosnulému vodcovi nášemu! Nezapomínajme, že veľkému duchu Ferdinanda Zichyho zaviazaní sme nielen povďačnosťou, lež i tou povinnosťou, pokoleniam budúcnosti ohlasovať tak veľkosť vodcu, ako povďačnosť jeho nasledovníkov, tak vznešenosť ohlasovateľa kresťanských zásad, ako uznanlivosť veriacich. Ferdinandovi Zichymu postaviac teda pomník, spolu i vlastnému duševnému povzneseniu staváme pamiatku aby z našej horlivosti a oduševnenosti vždy horlil a oduševňovať učily sa miliony v pozdnych stoliatiach.

Pomník Ferdinanda Zichyho nech je veľkolepý a mohútňy! Socha jeho nech je skvostná ako bola i jeho postava. Pamätňé dieľo toto nech je slávnostňé, sodpovedňé jeho veľkému duchu a našej povďačnosťi.

Milodary ku tomuto cieľu s povďačnosťou prijma, k postaveniu Zichyho pomníka, pod hlavným protektorátom knieža-primasa Klaudivsa Vaszaryho a grófa Mikuláša Mórica Eszterházyho sostavený výkonný výbor, (Spoločnosť Svätošťefanská, Budapešť, VIII. okres, Szentkirályi-ulica 28/a.) v tej nádeji, že bohatí z ich zbytku, chudobní ale ich haliere stejnou láskou obetovať budú ku tomuto vznešenému cieľu.

V mene výkonného výboru:

Ján Csernoch

skut. vnút. tajny radca, arcib. kaločský, predseda.

barón Julius Förster

podpredseda.

dr. Alexander Giesswein

podpredseda.

Karol Erdösi

zápisník.

Slováci neverte liberálom!

Kresťanská ľudová strana poučila Slovákov, kto sú liberáli. Predtým nebolo človeka na celých Horniakoch, ktorý by bol odhalil figle a huncútstva tých liberálov, ktorí sa okolo nášho ľudu tmolili, klamali, prenasledovali ho a robili mu najväčšie krivdy. Ľudová strana prebudila do spánku ponorených Slovákov, Ona ich osmeľovala, aby strhali zo seba okovy liberálneho otroctva a aby sa bránili proti vyžieračom a tyranom.

A ľud slovensky precitnul. Prebudil sa zo spánku a hrnul sa pod zástavu kresťanskej ľudovej strany. Radosť bola vidieť tú nadšenosť, akou chovali sa Slováci ku kresťanskej ľudovej strane.

Od toho času však všeličo sa postávalo na Horniakoch. Neprajníci ľudovej strany rozštváli jednu vrstvu Slovákov proti kresťanskej ľudovej strane a utvorili stranu národnarsku, ktorá je to isté, čo aj socialdemokracia. Dokázané je však, že živly rôzneho názoru neudržia sa v jednom tábore bez toho, že by sa nepovadily a nerozčechly. Tak sa-stalo i s národnarmi. Aj tí sa podohadovali. Vykričali si mnoho špatného, napokon podelili sa na pokrokárov (tito majú tvoril slovenských freimaurerov) a klerikárov (stránka to moderných katolíkov, ktorí vedú boj i proti cirkve).

Národnari, medzi ktorými najplyvnejší sú luteráni, veľmi dobrú službu konali liberálom, keď ľudovú stranu hanili, tupili a napádali. Tak ďaleko šli tí pánkovia vo svojej vzteklosti, že pri posledných poslaneckých voľbách vyzvali Slovákov, aby nie na ľudového, lež na liberálneho kandidáta hlasovali. Mnohí poprednejší národnari v daktorých slovenských okresoch verejne kortešovali za liberálnych kandidátov. Nektóri robili to za peniaze, iní z pomsty. Sami vodcovia sa núkali za kortešov liberálnym kandidátom, žiadajúc od nich sľub, že ako poslancovia bojovať budú za všeobecné volebné právo a za prevedenie národnostného zákona. A liberálni kandidáti s radosťou prijali pomoc národnariarov a s radosťou vydali zo seba písmo, že podporovať budú vyplnenia žiadosti národnarských. Takouto pomocou dostali sa do krajského snemu: Ján Richter, Béla Rudnay,

Imrich Haydin, Zoltán Vermes, Lajos Lévy, Julius Baross, Alexander Erdély a iní. Zafatí liberáli, ktorí nikdy neboli prajní Slovákom. Národniari boli spokojní s výsledkom ich kortešovania. (Mnohým páňkom to kortešovanie donieslo pekný groš!) Tešili sa, že najšli medzi liberálmi takú značnú protekciu. Lenže radosť národniarov obrátila sa v žalosť, lebo tí liberálni poslancovia, ktorým oni k mandátu dopomohli, zabudli na sluby. Neozvali sa ani za všeobecné volebné právo, ani za prevedenie národnostného zákona. Mysleli si: «dosť, keď sme vám to slúbili, vám sú i sluby dobré».

Národniari len vtedy zbadali, ako ich liberáli oklamali. Včul už lutujú za svoje viny. Bijú sa v prsia, že boli ľahkovernými a že za prázdne sluby predali slovenských voličov. Včul už volajú: «Oklamali nás! Slováci neverte liberálom! Nech sa ani jeden liberálny poslanec neukazuje v slovenskom okrese!»

Už je pozde, moji milí páňovia. To, čo ste vy pri Héderváryho volbách robili, bola politická samovražda. Poddanie sa na milosť. Bola to zrada. Nové zotročenie Slovákov.

Veď sami ste behali za ministrami, paklovali ste s nimi a zobrali ste mandát od nich. A vy sa nastřkate Slovákom za vodcov? Že nete ich do otroctva liberálov, potom však kričíte, že vás liberáli oklamali. Čo je to? Tak robia nerozumné deti a nie «vodcovia Slovákov».

Nás len to bolí, že mnohí katolíci dali sa vám za nosom viesť. Týchto lutujeme a vyzývame ich, aby sa pridřžali kresťanskej ľudovej strany. Národnárska strana itak páchne luteránčinou a pokrokárstvom, čo sa nesrovnáva s katolíctvom. Nech katolíci spolu držia. My katolíci potrebujeme silnú stránku. Dosť nás je k tomu, aby sme ju tvorili.

Ondrej Hladký.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Kresťan». «Kresťan» už cez XVIII. osemnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kresťan číta a predpláca len «Kresťana».

Zreťedelná odpoveď kresťanskej ľudovej strany

Páňu ministerpredsedovi.

Na reč ministerpredsedu v záležitosti panujúcej parlamentárnej krízy minule povedanú, v mene kresťanskej ľudovej strany 23. februára nasledujúcu odpoveď dal skutočný vnútorný tajný radca

gróf Aladár Zichy.

Ctená Snemovňa! (Čujme! Čujme!) V mene tej politickej strany, ku ktorej česť mám prislúchať, poťažne terajších aktuálnych otázok stanovisko naše označujem v nasledujúcom. (Čujme! z ľavej.)

Predostretú predlohu o zbrannej moci neprijali sme v minulosti a neprijmeme ju ani v budúcnosti, asíce preto nie, bo sme presvedčení o tom, že tie tarchy, ktoré predloha o zbrannej moci postupne uvaľuje na krajinu, obecenstvo naše neni vstave znášať. V ohľade ale verejnoprávnom, máme podobné obavy, aké vznikly vo všetkých stránkach opozicionálných. S boľasťou spatrujeme, že v tejto predlohe chybuju také návrhy, ktoré dla našej mienky, vstave by boly zabezpečiť bojovnú silu armády. (Tak je! z ľavej.)

Ctený páň ministerpredseda zaviazal sa slubom aj o volebnej reforme. My v kresťanskej ľudovej strane od počiatku nášeho jestvovania boli sme za postupné rozšírenie volebného práva a to zvlášte z tej príčiny, bo od samého počiatku až po terajšie volby, my najviacej sme trpeli pre naničhodnosť a nespravodlivosť panujúceho volebného zákona.

Volebnú reformu za potrebnú držíme preto, bo dla nášeho presvedčenia prítomne panujúci volebný zákon je najväčšia nespravodlivosť a v žiadnom ohľade nesodpovedá vzdelanému, kultúrnemu štátu. (Tak je! z ľavej.)

S týmto v krátkosti označiť som mienil stanovisko kresťanskej ľudovej strany, v ostatnom ale ochotne pripojujeme sa ku tým snahám, ktoré za cieľ majú rozriešenie panujúcej parlamentárnej krízy. (Hlučné éljen.)

Kresťania, katolíci kupujte len u kresťanov!

Veľké slovo.

Dňa 15. februára Khuen-Héderváry v krajinskom dome vyriekol jedno veľké slovo, ktoré hodno je priklinovať, aby obecnstvo vedelo, že v našom politickom živote (ktorý ostatne plný je hnusoby a falošnosti), sú také záležitosti, nad ktorými pohoršuje sa i sám ministerpredseda.

Spomenutého dňa totiž, Héderváry účtoval snemu, čo on pre Uhorsko vymohol vo Viedni u vojenskej vlády. Potom však prešiel na nový volebný zákon — ktorý nevie sa nijako narodiť — a vyslovil sa, že veru naše poslanecké voľby sú hanobné, že vraj nesmie to tak ostať na ďalej. On — Héderváry — predloží snemu zákonnú predlohu o čistote poslaneckých volieb.

Na tieto slová ministerpredsedu nastal hlasitý smiech na opozícii.

Jako? Héderváry posudzuje naše voľby? On sa horší nad nimi? On vypovedá rozsudok že uhorské voľby v skutočnosti nie sú voľby lež zbojstva? Héderváry vyriekol to veľké slovo, ktoré poslal zamlčal každý ministerpredseda? Ten Héderváry, ktorý pomocou Alexandra Jeszenszkyho, ministerského radcu a diplomovaného riaditeľa volieb, previedol poslanecké voľby?

Neviem, čomu treba privlastňovať Héderváryho neobyčajnú pravdomlivosť, ktorá ho 15. februára napadla. Či snáď žartoval? Alebo hádam piesok sypal do očí vyslancov opozície a či ozaj ozvalo sa v ňom svedomie pre tie hnusobstvá, ktorých dopustili sa liberálni náhončí pri poslaneckých voľbách? Héderváry najlepšie zná, ako obdržal väčšinu. Vie o každom mungovi, koľko stál jeho mandát. Má vedomosť o všetkých násilenstvách a huncuteriach, ktorých dopustili sa nadžupani, slúžnovci a volební predsedovia. Veď on nashrňal milióny na podplácanie voličov. On dal návody fõišpánom, ako treba voľby prevádzkať. On vyznačil okresy pre jednotlivých mungov. A predsa neraz sa chvastal v krajinskom sneme, že vôľa krajinského obyvateľstva za neho sa osvedčila. Že obyvateľstvo Uhorska samo si žiadalo, aby Héderváry bol ministerpredsedom a aby mungovia obdržali väčšinu. A hľa, po dvoch rokoch, keď zkusil Héderváry, že tá jeho väčšina nenie práceschopná, že je to iba spoločnosť politic-

kých dobrodruhov a potrimyskárov, kája za svoje viny, pretvaruje sa, stane si pred súdnu stolicu celého obyvateľstva Uhorska a s nevinnou tvárou povedá, že uhorské poslanecké voľby nie sú voľby, lež sviňstvá. Či to nenie do smiechu? Prečo Héderváry hneď po krajinských voľbách neosvedčil sa o tom ukrutnom jarmoku a o tej ošklivej slopanici, ktorú i on považoval za čisté voľby a za vôľu krajinského obecnstva? Ako mohol tak dlho prebývať medzi takými poslancami, o nichž vedel, že sú zakúpení? Teraz kája Héderváry za krivdy i proti nám Slovákom páchané? Včul chce očistiť náš verejný život — toto veľké bahno — keď je už všetko zkažené, jako ľud tak aj inteligencia?

Už je pozde, pane Héderváry! Bárs ste v krajinskom sneme vypovedal o korrupcii to veľké slovo, neveríme vám. Nenapravíte vy nič, lebo vy iba hubiť viete. Očistenie nášho verejného života čaká na ľud.

Fatranský.

Hospodárske otázky.

Gazdovské články prišli minulé roky do ceny. Z tohoto by malo nasledovať to, že gazdovia majú väčšie príjmy, teda že sa hmotný blahobyť gazdov dviha. Oproti tomu počut stále ponosy. Zvlášte strední gazdovia sa ponosujú, že nemôžu dostať spoľahlivú čeladu a zodpovedných poľných robotníkov. Následkom tohoto nedostatku utrpia mnoho škody. Neraz sa stane, že im repa a zemiaky v zemi zamrznú, zbožie seno pomokne, zkaží sa. Chov dobytky je za riadnych okolností dobrým prameňom dôchodku. Že ale mnohí gazdovia nekladú na chov dobytky takú váhu, jakú by klásť mali, toho príčinou je zas nedostatok spoľahlivej čelade. Bez dostatočnej, svedomitej opatery chov dobytky sa nielen nevypláca, ba gazda vystavený je mnohokrát citlivým škodám.

Bárs mzda gazdovských robotníkov značne postúpila, gazda predsa nemôže dať robotníkovi takú plácu, jako dať môže fabrikant. Potom nemôže každému robotníkovi stále zamestnanie zabezpečiť. V mnohých pádoch sa robotník vo fabrike uspokojí aj s menšou mzdou, než jakú mu gazda ponúka. To naši robotníci veľmi ne-

rozvažujú, že je zamestnanie pri gazdovstve zo zdravotného ohľadu o mnoho priaznivejšie, než zamestnanie v dielňach; úľuba v gazdovskom zamestnaní, ktorá zvlášte náš slovenský ľud charakterisovala, klesá.

Vandrovanie poľných robotníkov je tiež neprirodzeným zjavom. Na jar cestujú celé krdle gazdovských robotníkov do susedných krajín a zas — zvlášte počas súrnej poľnej práce — zamestnané je u nás mnoho robotníkov zo susednej Moravy. Mnohokrát si robotník ani tolko nevyrobí, že by sa mu vyplatilo za hranice cestovať, pri tom si mnoho malých gazdov svoje gazdovstvo úplne zanedbá, ponechajúc obrábanie poľa na starých, už sotva práceschopných členov rodiny a na nedospelé deti. A predsa robotníkov jakoby čosi tiahlo, radšej sa kontraktami zaviazu gazdom v cudzine, než tu doma.

Týmto nesnádzam usilujú sa gazdovia odpomocť zadovážením si hospodárskych strojov. Dnes už aj malí gazdovia sú presvedčení o výhodách hospodárskeho stroja a kupujú stroje nakoľko to ich hmotné záujmy a iné okolnosti dovoľujú. Lebo veď ani gazdovské stroje nemôžno všade upotrebiť. Na vrškovatom kraji je obrábanie poľa strojami vôbec spojené s veľkými ťažkosťami. — Lež mláfačky vytiskly cepy už aj na dedinách. Väčší gazda alebo gazdovské družstvo majú žentúrové mláfačky, lebo ručné vyžadujú zas len mnoho robotníkov. Najlepšie by bolo, keďby si gazdovské družstvo zadovážilo benzinovú mláfačku, jako to robia v krajoch, kde je gazdovstvo lepšie vyvinuté, než u nás. Družstvo najmä robotníkov, keby si zadovážilo benzinovú mláfačku, behom niekoľko dní boli by všetci gazdovia jednej obce s mlátením hotoví. Benzinovú mašinu možno aj ku iným prácam použiť, menovite ku šrotovaniu, ku rezaniu dreva, dosak atď. Týmto spôsobom z jednej strany gazdovský ľud prišiel by ku novému zárobku, z druhej strany ale družstvo malo by dôchodok. Pri chove dobytká stretá sa gazda tiež s veľkými ťažkosťami. Mladá generácia nejavi mnoho vôle ku tejto práci, opatrovanie dobytká ponechané býva starším, ku inej práci takmer neschopným robotníkom. Ale jaká je to neraz opatera! A keď sa dobytok náležite neopatrí, jeho cena klesá, ba sme neraz vystavení veľkým škodám.

Za takýchto okolností je vývin poľného hospodárstva hatený a ponevác gazda draho produkuje a produkciu stále zvyšovať nemôže, cena potravných článkov stúpa ustavične. Toto pocítil každý konsument. Pravdaže priemyselník a obchodník usiluje sa zas zvýšením ceny iných článkov nahradiť si výdavky na drahé živobytie. Teda aj gazda aj robotník musí drahšie kupovať. A všetci sa ponosujú na drahotu.

Zvýšením úrody odpomožené by bolo mnohému zlu. Keď sa gazdovi na tom istom pozemku pomerne viac urodí, jeho dôchodok vzraste bez toho, že by sa jeho výdavky značne zväčšily. V iných krajinách, kde neni tak úrodnej pôdy ako u nás, pokusami podarilo sa dorobiť také osivo, pomocou ktorého sa úroda zdvojnásobňuje. Keby sa u nás podarilo zvýšiť úrodu jedného katastrálneho jutra len o pol-druha metr. centa, vzrástla by úroda o 8—10 millionov metr. centov.

V dnešných ťažkých životných pomeroch je zvlášte potrebné, aby smerodajné kruhy v prvom rade ale zákonodarstvo a vláda, čo naj-dôležitejšie zaoberaly sa s gazdovskými otázkami. Tieto otázky sú prednejšie ako hlúpe politické rvačky a všeliaké predlohy o zbrannej moci. Hospodárske vrstvy preto nech už raz nahliadnu čo im slúži k dobrému a keď príde k lámaniu chleba pri voľbách, hlasy svoje nech nedávajú kandidátom liberálov, ktorí za krajinu nikdy nič dobrého nevykonali, lež po všetkých stranách za vyslancov nech volia si len kandidátov kresťanskej ľudovej strany.

Židovská vojna vo Viedni.

Cionisti a anticionisti.

Viedeňskí židia vydržovali veľké shromaždenie 25. februára a pri tom oflinkovali sa s tak veľkým oduševnením, že na bojišti ostalo ležať štyridsať ťažko ranených.

Dve židovské stránky bojovaly jedna proti druhej: cionisti a anticionisti. Cionisti považujú za ich ideál, aby židovstvo išlo zpiatky do Palestiny a založilo tam nové židovské kráľovstvo. Anticionisti sú však proti tomu a židom vlastnou vzteklosťou hľadajú na každého, čo sa opovažuje takúto myšlienku zastávať a rozširovať. Držia to za hroznú vec, aby židáci opustili

ich pánstva, kaštiele a domy, ich výnosné banky, gšefty a išli do Palestiny, do tejto vycicanej, zanedbanej a docela ožobráčenej krajiny, kde by nemali koho zdierať a vyžierať.

Viedeňská krvavá bitka medzi cionistami a anticionistami začala sa nasledovne: Dr. Grünwald, hlavný rabín na nedelu večer oznámil prednášku, aby odpovedal na prednášku, ktorú prof. berlínskej university žid cionista Werner Sombart držal vo Viedni. Anticionisti v ohromnom počte dostavili sa na prednášku hlavného rabína. Prišli ta aj cionisti, v menšom počte síce, lež s tým väčším krikom snázili sa prekaziť prednášku.

Sotva sa začala prednáška, v dvorane povstal hrozný hluk, cionistickí židovskí žiaci zo všetkých strán napadli anticionistov. Títo sa bránili, zaucha lietaly ako strely, rvaly sa za vlasy a pajesy, plúvali si do tváre, bili sa palicami, konečne zakročila policaj a vyprázdnila dvoranu. Asi štyridsať bolo ťažko ranených, natoľko, že viacerých odviesť museli do špitála. Tridsať bitkárov policaj zatkla, medzi týmito aj vodcu cionistov Luviana Brunnera, známeho millionára viedeňského. Takto sa skončila krvavá bitka viedeňských cionistov a anticionistov! Rakúske židovstvo teda nechce ísť do Palestiny.

Cionistické pohyby panujú aj medzi uhorským židovstvom. Uhorské židovstvo vôbec tiež nedriape sa za Palestinou. Veď židovstvu ani v Palestine nemôže byť tak dobré, ako mu je v Uhorsku. Tu majú v majetku 3 milióny katastrálnych jochov, rozsiahle pánstva, celé ulice palácov v hlavnom meste, celý obchod a priemysel je v ich rukách. Uhorskí židáci chcú mať teraz autonomiu, no a vplyvom freimaurerov a liberálov dostanú ich autonomiu prvej ako katolíci Uhorska.

POLITICKE CHYRY.

Politické rozporenie.

Politické rozporenie Uhorska prítomne není je potešiteľnejšie ako bolo v minulom týždni. Ministerpredsedovi podarilo sa síce naviesť Kossuthovskú stranu, aby zložila zbraň a neobštrukovala proti zákonnej predlohe o zbranej moci, s týmto ale ešte nerozriešil docela panujúcu parlamentárnu krízu. Aby odzbrojil

Kossuthovú stránku, slúbil, že ešte v tomto roku predostre snemu zákonnú predlohu o volebnej reforme; aj to slúbil, že krajina povďačná bude Kossuthovcom, keď zložia zbraň. Znamená to toľko, že pri voľbách dostanú viacej mandátov. Kossuthovci sadli aj na lep ministerpredsedovi a gróf Albert Apponyi v snemovom zasadnutí 26. februára v mene Kossuthovej strany vyhlásil, že príjma podmienky ministerpredsedu a zkladá zbraň. Gróf Khuen-Héderváry má ale ešte ťažkú prácu so strannou Justhovou. Kým sa mu aj nepošťastí daakými sľubami opáliť Justha, zatiaľ o rozriešení parlamentárnej krízy ani reči byť nemôže. Pri tom ale mína sa čas, Khuen predlohu o zbranej moci nechce zňať z denného poriadku, bo by pri tom padol i s jeho vládou, krajinský snem ale hatený je pojednávať o najpotrebnejších a najosožnejších záležitostiach krajinských. Politické rozporenie Uhorska je také smutné, aké snáď ešte nikdy nebolo. Kresťanskí voličia, urobte už raz koniec tomuto hnusnému stavu a do krajinského snemu voľte napozatým jedine kandidátov kresťanskej ľudovej strany!

Povinné ráťanie v korunách.

Návrh zákona, ktorý zneje o rozmnožení jednotlivých druhov peňazi a jeho veličenstvom najbližšie má byť sankcionovaný, pod farchou značnej peňaznej pokuty nakladá obchodníkom a priemyselníkom, aby v potyku s obecnstvom ráťali len v korunovej cene. Zákon tento vstúpi do života začiatkom marca. Dľa nariadenia finančného ministra z tejto príležitosti vydaného v účtoch, v cenníkoch, v offertách a v iných verejnosti určených zprávach, vo výkladoch, v obchodných miestnostiach, na výstavách, na jarmokoch atď. neslobodno ináč ráťat ako v korunách. Kto sa proti tomuto previní, zpácha priestupok a bude trestaný peňaznou pokutou ktorá môže siahať po 200 korun.

Nové grécko-katolícke biskupstvo.

V záujme nového grécko-katolíckeho biskupstva minule vydržiavaná bola porada, v ktorej grécko-katolícku diecésu prešovskú zastupoval kapitulský vikár diecésy Kornél Kovalický. Postavenie nového biskupstva udajne je už isté. Uzemie nového biskupstva vykroja z územia

prešovskej, munkáčskej, nagyváradskej, samosujvárskej a balážfalvanskej diecézy. Prešovská diecéza novému biskupstvu dá 8 farností, munkáčska 70, nagyváradská 52, samošujvárska 7 a balážfalvanská 39. Nové biskupstvo teda bude mať 176 farností a bude počítovať 137.513 veriacich. Ku diecéze budú patriť aj budapeštianski grécko-katolíci, ktorých je 5806.

Zo snemovne

V snemovni krajinských vyslancov ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry pracoval na rozriešení parlamentárnej krízy. Medzi všetkými rečiami behom tohoto týždňa povedanými, najvýznamnejšia bola tá, ktorou stanovisko kresťanskej ľudovej strany označil gróf Aladár Zichy.

Z CUDZOZEMSKA.

Annexia Tripolisu a Cyrenaiky — na papieri.

Po dlhých prázdninách talianska vyslanecká komora vo štvrtok minulého týždňa znovu zasadla, aby vybavila návrh zákona o anektovaní Tripolisu a Cyrenaiky. Vyslanecká komora dňa 10. júna lanského roku vydržovala svoje posledné zasadnutie a talianska vláda jej svolanie ustavične odkladala, úfajúc, že následkom nejakej rozhodujúcej udalosti vojna s Tureckom čoskoro sa skončí. Pre neočakávané silný odpor Turkov a ochablošť Talianov nádej talianskej vlády sa ale nespĺnila. Taliansko teda s väčšou silou pokračovalo vo vojne a vláda, aby talianský národ pre veľké obete na vojnu uspokojila, dňa 5. novembra lanského roku vydala dekrét, v ktorom kráľ Viktor Emanuel Tripolis a Cyrenaiku anektoval. Cieľom odobrenia a uzákonenia tohoto dekrétu zasadol vo štvrtok minulého týždňa taliansky parlament. Rozumie sa, že zahájenie parlamentu v celom Taliansku očakávali s veľkou rozčulenosťou. Počas zasadnutia vyslaneckej komory na Monte Citorio a okolo neho šíšiel sa obrovský zástup obecn-

stva. Na galeriach prítomné bolo viac tisíc ľudí a zpomedi 508 vyslancov 476 bolo prítomných. V lóži diplomatov sedeli velvyslanci Rakúsko-Uhorska, Nemecka, Španielska, Spojených Štátov atď. Predseda Marcora zahájac zasadnutie, pozdravil armádu a námorníctvo, načo všetci vyslanci povstali zo svojich miest a spolu s obecnstvom kričali: Nech žije Taliansko! Nech žije armáda! Nech žije námorníctvo! — Na zasadnutí ministerpredseda Giolitti prečítal návrh zákona o anektovaní Tripolisu a Cyrenaiky v smysle ktorého Tripolis a Cyrenaika na večné časy úplne a neodvolateľne podrobené sú suverenite Talianska. Giolitti prosil vyslanie výboru na pojednávanie návrhu zákona, na čo vyslanecká komora jednohlasne pristala a s tým sa zasadnutie skončilo. Aj na zasadnutí senátu búrlive demonštrovali za armádu a námorníctvo a rečníci osvedčili sa, že aj senát schvaluje annexiu Tripolisu a Cyrenaiky. V Milane 3000 socialdemokratov minulého týždňa vydržovali sbromaždenie, na ktorom sa ohradzovali proti vojne a žiadali odvolanie annexie Tripolisu a Cyrenaiky.

Tureckému ministerstvu vojny dovolili vydvihnúť jeden million pôžičky, ktorá bude slúžiť na zaokrytie trov taliansko-tureckej vojny. Dľa hodnoverných informácií dosavádne výdavky Turkov na vojnu činia len 20 mil. frankov. Najväčšiu časť tejto summy obrátili na posilnenie Dardanell a rozličných pobrežných pevností.

Annexia Tripolisu a Cyrenaiky skrze Talianov je teda len na papieri.

Mesto Beirut bombardovali Taliani 25. februára, pri čom usmrtili 52 a ranili 53 ľudí. Proti Taliansku zakročily teraz i veľmoci Francúzsko a Anglicko.

Vyzvanie k predplateniu.

Predplatná cena:

na celý rok	4 koruny,
na pol roka	2 koruny,
na štvrt roka	1 koruna.
Do Pruska :	na celý rok	6 korún.
Do Ameriky :	Na celý rok	8 korún.

Administrácia Kresťana.

BESEDNICA.

Spovedné tajemstvo a obeť.

Syn chudobnej rodiny irlandskej šiel za vojaka do Francúzska; brat jeho stal sa kňazom a bol kaplánom v najväčšej fare mesta Dublin.

Vojak prišiel r. 1792. domov navštíviť starú matku a brata.

Na prosbu týchto vzdal sa svojej hodnosti vojenskej následkom revolúcie francúzskej a ostal v Irsku. Následkom zaháľania vstúpil na zlú cestu a stal sa výstupníkom.

Na veľké nahováranie príbuzných odhodlal sa k tomu, že sa ožení. Páčila sa mu dcéra veľmi bohatého majiteľa dielne (na súkno), ktorá bola veľmi znamenite ychovaná.

Aj iný ju pýtal...

Ona ale vyvylila si tohoto chudobného, bývalého vojaka, ktorého minulosť dosť skrytá bola.

Následkom tohoto sobášu, len pytač, čo košík dostal, nenachádzal sa v prajnom pomere s tým vojacom manželom.

Staré náchylnosti neraz povstaly v srdci manžela, a on sa im neprotivil. Veľmi rád chodil do hostinca. Tu často sišiel sa so svojim bývalým sokom; a skoro vždy vyšlo na javo, že jeden druhého nemôžu vystáť, Priatelia a známi celkom isto mysleli, že koncom vecí bude súboj.

Raz večer sa veľmi povadili a veľmi si nagrobili. Po polnoci opustili hostinec, zkadial chytro jeden po druhom odišli.

Asi o 2 hodiny neskôr našli v tichej ulici soka mrtvolu, vlastným mečom prebodnutú.

Na súboj nikto nemyslel, na zbojníctvo tým menej, lebo však u zabitého našli zlaté hodinky a peniaze. Každý len na pomstu myslel. Všeobecne upodozrievaný bol ten vojak.

Ešte aj kňaz, brat vojaka, upodozrieval brata. Matka ale bola presvedčená o nevinosti syna. Ani z toho si nič nerobila, že sa jej dostal pod obžalobu, mysliac, že sa mu čo nevinnému nič zlého stať nemôže.

Lenže veľmi neprijemne bola prekvapená, keď jej syn — bárs všetko zapieral — bol odsúdený.

Čas pravoty padol práve na veľký týždeň. Kňaz, brat jeho, bol úradne zamestnaný.

V jedon večer, keď celkom ustatý vzdialil sa chcel z kostolnice, pristúpil k nemu mladý človek, prosiac ho, aby ho vyspovedal.

On povedal, že potrebuje oddych.

Ten mladík ale ďalej prosil a tvrdil, že len k nemu má dôveru.

Kňaz vyhovel prosbe. Na konci spovedi obviňoval sa mladík vo vražde.

Po dakoľkých otázkach dozvedel sa kňaz, že tento mladík spáchal tu vraždu, v ktorej jeho brata obviňujú. Ďakoval Bohu, že sa mohol presvedčiť o nevinosti brata.

Lenže táto vedomosť nič neosožila nevinne odsúdenému bratovi, ponevác vzdor všetkej prosby, nahovárania a hrozby, mladík nijako nebol náchylný hlásiť sa u súdu a vyslobodiť nevinného.

Blížil sa deň, že ten vojak následkom súdobného výroku mal byť obesený,

Najprv zbavili ho vojenskej hodnosti; pred jeho očima na dvoje zlomili mu šablu, dolámali štít cimery a potom nasledovalo obesenie.

Matka nežila dlho po tej veci. O osem dní neskôr aj ona bola pochovaná.

Tedy len ten polutovaniahodný kňaz ostal na svete, ktorého vo všetkom žiali len to potešovalo, že jeho brat nevinne zomrel.

Žiadal čím skorej opustiť to mesto, do jednej malej dedinky šiel za farára.

Vrah i ďalej šliapal po vôli Božej; o dva roky neskôr zas zpáchal hrozný zločin. Aby prišiel k bohatstvu, otrávil svokra.

Lenže tento jeho zločin prišiel na svetlo a bol odsúdený.

Svedomie ho ukrutne hrýzlo, nútilo. aby vyjavil všetky svoje hriechy...

Medzi iným aj to vyznal, že on zpáchal aj tú vraždu, pre ktorú toho vojaka obesili a že sa z toho hriechu vyspovedal jeho vlastnému bratovi, ktorý ale verne zachoval spovedné tajemstvo.

Obidve pravoty skončily sa v Londýne.

Kráľ nariadil, aby sa navrátila statočnosť tomu vojenskému dôstojníkovi.

Jeho ostatky vykopali sa a medzi nádhernými obradami vo veľchráme dublínskom boli pochované. Pohráb konal sám arcibiskup dublínský.

Vláda veľkú summu peňazí vyplatila bratovi kňazovi, čo náhradu škody. Ten ale z tých peňazí nič si nepodržel, lež všetky rozdal chudobným.

Chudobnú faru svoju — bárs mu výborné stanice ponúkali — neopustil a len tomu sa tešil, že zachovaním spovedného tajemstva mal príležitosť dokázať, jak veľmi je osožná a vážna ustanovizeň svätej spovede.

Dr. Joško z Doliny.

Svätý Jozef a dobrá myšlienka.

Dvaja manželia cestovali z Paríža do mesta La Tour. Keď ta prišli, navštívili ústav nováček chudobných sestier,

Sestričky privítaly ich veľmi privetive. Napadla im ale aj veľká chudoba ústavu. Nadovšetko vrazila sa im

Z lietacieho stroja zhodená bomba.

v oči chudoba kaplnky, do ktorej nemohly sa vmestiť ani nováčky.

V kaplnke bola socha sv. Jozefa. ku ktorému sa sestričky vzláštou vrúcnosťou utiekaly, aby im vyprostredkoval pomoc, že by si väčšiu kaplnku mohli postaviť.

Keď počestní odporúčali sa do ochrany sv. Jozefa jeden prehovoril:

— Zvláštna myšlienka povstala v mojom srdci pred touto sochou sv. Jozefa.

— Aj vo mne.

— Bohatí sme.

— Je pravda.

— Nnmáme deti.

— Bohužiaľ, nie.

— Či by to nebolo dobre, vystaviť dať tukaplnku svätému Jozefovi?

— Aj ja mám túže myšlienku.

A tí zbožní manželia uskutočnili, čo si zaumienili a chudobné sestričky latóurské majú už od roku 1893. krásny kostol.

Z «*Nabožných Vzdychov*».

CHYRNIK.

Nový pápežský nuncius viedeňský Mgnre Scapinelli vymenovaný je za arcibiskupa laodiceanského a najbližšie odcestuje do Viedne cieľom spravovania záležitosti nunciatúry.

Z arcibiskupstva ostrihomského. Štefan Bezák farár obce Maniga 24. februára slávil 50 ročné jubileum svojho vysvätenia za kňaza. Augustin Brucker farár frašacký a Ferdinand Sándorfi dekan farár lopašovský zo zdravotných ohľadov na čas meškajú v Meráne. Martin Hojts farár obce Nagymihályur na odpočinku, v 67 roku blahonosne účinkujúceho života zomrel v Priedvízi.

Diamantová svatba arcikniežacieho páru. Arciknieža Rajner a arcikňažna Maria 21. februára slávil svoju diamantovú svatbu. Jeho velivenstvo kráľ z príležitosti diamantovej svatby osobne blahoželal jubilujúcemu manželskému páru. Cirkevná slávnosť odbavovala sa predpoludním o 10. hodine v palote arcikniežacieho páru, okolo ktorej shromaždil sa obrovský zástup obecnstva, aby videl príchod jeho veličenstva kráľa a členov panujúcej rodiny. Na slávnosti prítomní boli všetci vo Viedni meškajúci členovia panovníckej rodiny a veľa cudzozemských kniežat. Veľká prijímajúca sieň bola pretvorená v kaplnu. Jeho veličenstvo kráľ doviezol sa na zavretom hýntove krátko pred 10. ho-

dinou. Obecenstvo pripravilo mu srdečné ovácie. Jeho veličenstvo kráľa zaviedli do dvorany, kde už jubilujúci pár a členovia panujúcej rodiny boli spolu. Panovník tam pozdravil jubilujúci pár a blahoželal mu. Dvorný duchovný Kasche znova požehnal ich sňatok. Jeho veličenstvo kráľ sa potom odobral od jubilujúceho arcikniežacieho páru a za srdečných ovácií obecnstva zaviezol sa späť do Schönbrunnu. Na poludnie u arcikniežata Fridricha bola svatobná hostina, na ktorej však jubilujúci pár nebol prítomný, lebo po únavach posledných dní musel sa šetriť. Mesto Viedeň v chráme sv. Pavla dalo vydržiavať služby Božie, na ktorých boli prítomní zastupitelia mesta. Slávnostnú sv. omšu slúžil kardinál arcibiskup dr. Nagl.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie na katolícku školu obce Hernádkéres daroval 100 korún. Dr. Melchior Takács praelát praemonštratských kňazov 21. februára v katolíckom autonominčnom kruhu držal prednášku o 3 dobách umnenia, totiž o kresťanskej a pohanskej kultúre, čo v názorných obrazoch predstavil praemonštratský kňaz a profesor Viktor Halmos. V posledné 3 fašiangové dni pobožnosti s vystavením prevelebnej sviatosti oltárnej odbavované boli v praemonštratskom a v dominikánskom kostole, kde Prior Pavel Paluščák držal veľmi poučnú kázeň. Na týchto pobožnosťach súčasťnilo sa mnoho národu, čo značne postúžilo k zahatenu fašiangových rozpustilostí. V popolčnú stredu v sídelnom chráme biskupskom popol osvätil a služby božie odbavoval Ondrej Kozora, praelát kanonik a mestský farár. Cez svätý čas pôstny držia kázne v sídelnom chráme biskupskom Štefan Cselényi každý piatok v reči maďarskej, Daniel Egry v kostole Uršuliniek každú stredu v reči nemeckej a Štefan Csárszky vo veľkom kostole v nedeľu popoludní v reči slovenskej. — Spolok katolíckych tovaryšov 22. febr. za predsedníctva osvieteného pána biskupa, vydržieval ročné shromaždenie v rezidencii biskupskej. Štyri spolky patronážu vydržievaly shromaždenie 23. febr. vo veľkej dvorane kráľ. tabule, pri čom predsedali: osvietený pán biskup a jeho excellencia Eugen Bercelly predseda kráľ. tabule. Dr. Ludvik Kovács professor a kňaz praemonštratský pred veľkým týždňom tunajších žiakov povede do Rímu, Neápolu a Pompeji, cieľom zskúmania starožitnosti. Viktor Halmos professor a kňaz praemonštratský 25. februára držal prednášku v spolku katolíckych tovaryšov, Katolícki žiaci vyšších škôl 20—21. apríla usporiadajú žiacký kongress v Košiciach. Z tejto príležitosti držať budú prednášky: osvietení páni biskupi dr. August Fischer-Colbrie, dr. Ottakár Prohászka, dr. Julius Glattfelder a knieža Ludvik Windischgrätz. — Na domoveň sv. Jozefa opustených dietok darovali: mestská rada 200, grófka Marianna Dessewffy 108 korún a iní dobrodincovia menšie summy. *Abaujszántó*: P. Anton Butykay predstavený budapešťanského fran-tišskánskeho kláštora od 24. februára do 2. marca vydržieval tu sv. missie, na ktorých súčasťnilo sa mnoho

národů z celého okolia a prepočetní pristúpili ku sv. sviatosťam.

Chýry zo Šáriša. *Prešov:* Adalbert Zaborovszky praepošt a mestský farár v sprievode Matiaša Uhlárika predsedu tunajšej katolíckej obce a kráľovského sudcu, 19. februára odcestoval do Budapešte ku ministrovi náboženstva a výučby a predostrel mu prosbu, aby tunajší starobylý kostol, dľa pôvodného slohu opravil dal na útraty náboženskej základiny. Prosbu túto odporúčali všetci vyslancovia šárišskej stolice a minister náboženstva ochotne sľúbil jej vyplnenie. — Cez posledné 3 dni fašiangové v tunajších kostoloch ako aj na viacej miestach stolice odbavované boly pobožnosti s vystavením prevelebnej sviatosti oltárnej. Národ hŕfne súčastnil sa na týchto pobožnosťach a skrze to odtiahnutý bol od fašiangových nemravností a výstupkov. Minister výučby nariadil, aby v ľudových školách cez jeden deň, vydržiavané boly prednášky o záhubných následkoch užívania liehových nápojov. Skrze tieto prednášky upozornené majú byť deti na mnohé nešťastia aké zapríčiňuje pijatika. Cez svätý čas pôstny držia kázne: vo farskom kostole kaplán Franc Paskovics vo štvrtok v maďarskej reči, kaplán Jozef Zelényi v nedeľu v slovenskej reči a v grécko-katolíckom kostole, gr. katolícky professor dr. Mikuláš Rusznak. Rýchle topenie sa snahu a ladu zapríčinilo rozvodnenie potokov na viacerých miestach ako v obciach Palocsa, Kisladna a Alsósebes, kde voda i mosty zhubila. — Osvietený pán dr. Jozef Szinyei-Merse sudca najvyššieho kráľovského súdu na pokrovec do kostola daroval 90 korún a na chlieb chudobných sv. Antona 10. korún. — Ján Bartos tajomník stredišťa Katolíckej ľudovej Jednoty od 25. februára do 3. marca v okrese sabinovskom prevádza agitacionálnu cestu, pri čom odprevádza ho Ján Kurimsky farár zo Szinye. Agitacionálnu cestu začal v Szinye a ztadiaľ cestoval do farností: Siroka, Fries, Szinyelipócz. Szentkereszt, Sztankahermány, Jernye, Nyársardó a Kisszeben.

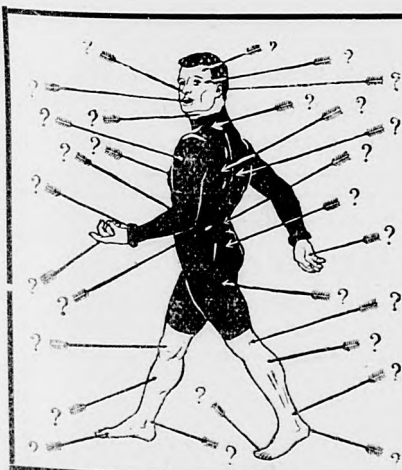
Zo šperkov monštrancia. Nebohý kuriálny sudca Kornél Emmer pred smrťou, svojej manželke, ktorú za užívateľkyňu svojho majetku ustanovil, vyslovil tú žiadosť, aby zo svojich šperkov pre hlavný kostol svojho ro-

diska Trnavy monštráciu dala shotoviť. Vdova Kornéla Emmer rodz. Magdalena Langheinrich vyplnila žiadosť svojho muža, prerobiť dala svoje najcennejšie šperky a drahocenú, z čistého zlata pozostávajúcu monštráciu odovzdala trnavskému hlavnému kostolu.

Ploditelia doháňu s tou prosbou obrátili sa k ministrovi obchodu, aby pozdvihol výmennovú cenu doháňu. Ich prosba je celkom oprávnená, bo i štát zdvihol cenu doháňu. Pri terajších pomeroch jedno jutro doháňu ploditeľovi nedonáša viac osohu ako 11 korún. To je veru pomerne k vysokým cenám iných plodín smiešne málo.

Otcovská láska. Ako z Dolného Kubína oznamujú, tamojší hlavný slúžny Aladár Zmeskal st. zomrel na týfus v Istebnom v kaštieli Csillaghych. Syn zosnulého hlavného slúžneho tvrdošínsky slúžny Aladár Zmeskal ml. počas konania svojej úradnej povinnosti smerujúcej ku premoženiu v jeho o rese panujúceho týfusu, aj sám ochorel na týfus a dovezli ho do Istebného. Keď sa jeho otec o tomto dozvedel, takto riekol: «Môj syn Aladár musí sa vyliečiť, čo hneď za cenu môjho života.» Odišiel do Istebného a sebacetavá opatera otcova dopomohla synovi ku zdraviu, ale medzitým Aladár Zmeskal st. tiež upadol do týfusu a ku nesmiernemu žiaľu jeho príbuzných a celej oravskej stolice 21. februára večer zomrel. Vo štvrtok rano, keď v Dolnom Kubíne na stoličný dom vytýčili čiernu zástavu, sústrasť bola všeobecná. Oblúbený hlavný slúžny mal ešte len 58 rokov.

Štrajk anglických banníkov. Z Londýna oznamujú, že na 1. marca oznámený štrajk banníkov všetky druhé otázky tiskne do úzadia. Boja sa národohospodárskej katastrofy. V Londýne teraz stavajú opravdové vrchy z kamenného uhlia a jestli to aj ďalej takto pôjde, tak jedna tona kamenného uhlia, za ktorú už aj teraz platia 25 shillingov, bude stáť 60 shillingov. «Times» ustálil, že v štrajkovej pokladnici robotníkov baní na kamené uhlie majú dva milliony 160.000 funtov, čilli asi 48 millionov korún. Tieto peniaze pre štrajkujúcich budú dosť za štyri týždne a takto jestli štrajk potrvá za štyri týždne, to by pre krajinu znamenalo nevysloviteľnú katastrofu.

Máte bolesti?

Potrebuje Fe lerov Elsa-Fluid a Fellerove Elsa pilulky, kt rých je jedi ý dorábateľ EUGEN V. FELLER dvorný lekárnik v Štubici Kostolná u. č. 18. (Záhrešká stolica)

- I. Fellerov Elsa-Fluid dľa našej vlastnej zkušnosti uľavuje boľasti, lieči, občerstvuje svaly a členky posilňuje, slabosť, zapálenie uťišuje a zmiernuje. Rýchle a na isto lieči rheumu, lamku, slabosť čuvov (nervov) kľania v bokoch, trnania v údoch, vytknutie, influenzu, boľenia hlavy, zubov, chrbta a drieku, žabu čili nervové boľasti ochromenia, unavenosť, boľasť očí, migránu a mnohé tu nespomenuté nemoce. Fellerov Elsa-Fluid nemajúceho páru výsledkom užívajú proti kašľu, zachrýpnutiu, náteche, boľeniu prs a hrdla, zimničnému stavu a z prievanu alebo z prestidnutia pochádzajúcim neduhom. Opravdivý je len v tenkrát, keď každá sklenička je opatrená «Fellers-ovým menom a ochrannou známkou. 12 malých alebo 6 duplovaných, alebo 2 speciálnych skleničiek bezplatne po pošte zašle za 5 korún, 24 malých alebo 12 duplovaných alebo 4 speciálnych 8 korún 60 halierov, a 48 malých alebo 24 duplovaných alebo 8 speciálnych 16 korún.
- II. My žiadame tu na vedomo-f priniesť že tisíce ľudí užívajú «Fellerove čistiace Rebarbarove Elsa pilulky» čo výtečný liek proti záudkovým nemociam, kŕčom, nechuti k jedlu, páleniu obličiek, hľadeniu žalúdka, dráždeniu k vracaniu, ťažobe, nadutiu, materácii, zatvrdnutiu stolice, rozličným troviteľným znakom, nervozit, zimničným nápodom, následkom tučnoty, boľasťam zlatej žily, hnusobe atď. 6 škatuliek po pošte 4 koruny. — Chráňme sa od nápodobnín a každý nech adressuje tako: **EUGEN V. FELLER, lekárnik v Štubici, Kostolná- ulica 18. (Záhrešká stolica.)**

Demonštrácia socialdemokratov pred parlamentom. Všetky organizácie uhorských socialdemokratov uzavrely 22 februára, že dňa 4. marca predpoludním usporiadajú veľký demonštrujúci pochod, ktorý väčšími ulicami hlavného mesta pojde pred parlament. Zástupy robotníkov zastanú si na námestí Országház, a budú demonštrovať za všeobecné volebné právo.

Dieťa s tromi očami. V obci Pajavid (Srbsko) gazdina Miliča Rakičova porodila dieťa s tromi očami. Dve oči sú riadne na svojich miestach a tretie je presne na prostriedku čela a má veľmi husté obrvy. Dieťa je úplne zdravé.

Oheň na Dunaji. Pri Ostrihome na Dunaji v noci 17. februára zhorel jeden veľký kúpeľ. Na hasenie nebolo možno ani len myseľ a preto na brehu rieky stojace domy boli vo veľkom nebezpečí, ale tieto podarilo sa zachrániť.

Vrah Stolypina. V záležitosti zavraždenia ruského ministerpredsedu Stolypina zavedené vyšetrovanie ustáľilo, že Bagrov na rozkaz socialdemokratických revolucionárov zavraždil ministerpredsedu. Na čele sprisahancov stál socialdemokratický revolucionár Vinohradev

HOSPODÁRSTVO.

Pestujte viac krmných rastlín.

Malý gazda najväčší ošoh čakať môže od chovu dobytky. To, čo utrži za obilie, to dostáva len v menších obnosoch, ktoré sú práve len na to dostatočné, aby nimi zaokryl svoje menšie výdavky. Ale jestli do roka čo len so dve telce vie predať, za tie už naraz dostane väčšiu hrbku peňazí a za tieto si už potom môže volačo zadovážiť do gazdovstva, alebo tá volaktora koruna sa aj na sporiteľnú knižičku môže uložiť. Každý malý gazda má byť teda na tom, aby každý rok mohol predať so dve telce a to síce nie bársjaké, lež dobré, lebo za dobré teľa viac peňazí dostane ako za mrcha.

Aby ale teľa bolo dobré, toho hlavnou podmienkou je hojné krmenie kravy, teda každému gazdovi na tom má záležať, aby dopestoval viac lepšieho krmu, ako posial.

Lež nielen kravu ale aj samé teľa treba dobre chovať. Jediným pokrmom len práve teraz uliahnutého teľa je síce mlieko, ale už v tretom týždni treba mu dávať jemné seno a trochu ovsy, z tohoto posledného toľko, kolko práve spotrebuje. Prv než by teľa malo tri mesiace, netreba ho odlúčiť od matky, ale týždňom pred odlúčením mu denne len jedenraz treba dať cicať. Prv, než by teľa malo bol roka, nikdy ho nevyháňajme na pašu, lebo čerstvá tráva obsahuje veľa vody a neni v nej toľko živnej látky, od ktorej by sa teľa rýchle mohlo vyvinovať. A keď ho po pol roku aj vyženie na pašu, aj tak mu rano a večer pohodme suchej krme a dajme mu ovsy. lebo len z takého teľaťa môže byť pekná veľká krva alebo vôl, ktoré sa v prvom roku veľmi dobre vyvíňovalo, ktoré teda dostávalo hojnú potravu, zvlášte zrno, lebo čo teľa vo svojom vývine v prvom roku zamešká, to potom viac nikdy nedohoní.

Každý gazda nech teda seje lucernu, lebo táto dáva najviac a najlepšiu krmu, takú, od ktorej teľa najlepšie a najrýchlejšie rastie.

Ktorý gazda seje lucernu a pôdu pod ňu náležite obrobí, ten z dochovávania dobytky iste bude mať dobrý ošoh.

DOPISY.

Letanovce (spiš. st.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom mišom «Kreštane».

Myslím, že z našej obce nebolo ešte dopisu v týchto novinách. Preto opovažujem sa ja ztadiaľ nečo radostného napísať. Naša obec leží na hodinu cesty od Novej Vsi a Iudia sú zámožní, čoho dôkazom je i to, že obetujú na okráslenie svojho kostola. Tak skrze Katarinu Kacvinsky postavenú jaskyňu lurdkej Panny Marie posvätil nedávno miestny pán farár Jozef Handlovics a pri tej príležitosti povedal veľmi krásnu reč. Chvalitebné je i to, že mnohí veriaci stavajú križe pri cestách, s čím rozmnožujú slávu božiu. Postavili si i krásnu školu, ktorú 21. januára posvätil pán dekan Ludvik Csurják pri assistencii miestneho pána farára a kaplána.

V tejto novej škole naša dospelá mládež 18., 19. a 20. februára poskytla nám prvotriedny pôžitok, predstaviac nám dve znamenité divadelné hry. Hrala sa

Herbábny podfosforokyslý

Vápenno-železný-sirup

od 42 rokov lekármi preskúmaný a odporúčaný sirup na prsia. Roztápa šljajm, utišuje kašeľ a podporuje chuť k jedeniu. Dvíha trávenie a čnovu a pôsobí nadovšetko k tvorbeniu krve a kostí zvlášte pri slabých deťoch.

Cena jednej flašky 2 K 50 h., poštou o 40 h. viacej za zaobalenie,

Pôvodný len s touto ochrannou známkou

Výstava a pred predaním

Zákonom chránený Porjodal

Jod-Sarsaparilla-Praeparát, čistí krv, podporuje zmenu látky čiší boiasti a krče, lieči zapáleniny. Všade kde potrebovať trda Jod-Sarsaparilla-Praeparáty účinkuje so zelostným uspechom. Cena 1 flaško K 2-20, poštou o 40 h. viacej pre zaobalenie.

Výlučný dorábateľ a hlavný zásielca dr. HELLMANNA lekárne „Zur Barmherzigkeit“ Wien, VII/I. Kaiserstrasse 73-75.

Hlavný sklad pre Uhorsko lekárne Josef Török Budapest.

(Herbábnyho nástupca.)

Sklad vo všetkých väčších lekárnach.

«Sirota», obraz zo života v 4 dejstvách od Mariny Olgy Horváth a «Prvý obed v Manželstve», veselohra v jednom dejstve od K. Gorlitz. Naši herci, ačpráve len po prvý raz vystúpili na jevište, hrali výtečne. V hre sa súčasťnily: Ján Toporcer, ktorý hral výborne zástoj Lipovského, Štefan Szentandrassy (horár u Liptovského) ktorý tiež dobre skončil svoju úlohu, Maria Petrek ktorá zarovnak výtečne predniesla zástoj Betkin, Maria Brandobur (Marienka, ich chovanica), Martin Bendek (Sokol, bohatý sedliak), Katarina Petrek (Katka, jeho žena), Martin Tomečko (Janko, ich syn), Maria Brliha (Anička, ich dcéra), Katarina Slobodnik (Vorarová) a Jozef Morihlatko (Aničkyn oddanec) hrali tiež dobre. Veselohru predstavili nasledovní: Ján Kramár predniesol zástoj Emila Potockyho, Alžbeta Bartoš (Ružena), Maria Lengvársky (Zuzanka slúžka) a Ján Fábry hral zástoj doktora.

Že sa predstavenie tak krásne podarilo, to ďakujeme pánu kaplánovi Adalbertovi Novák a pánu učiteľovi Michalovi Tokár. Po divadle nasledovala tanečná zábava, ktorá v krásnom, prikladnom poriadku trvala až do rána. Naša mládež usilovne pripravovala sa k predstaveniu a výsledok bol neočakávaný. Miestnosť bola preplnená obecnstvom, prišli k nám hostia z Košíc, z Novej Vsi, z Levoče, z Ružomberka a z okolitých dedín.

Teraz ale, drahá mládež, ku tebe mám niekoľko slov. Tentokrát dokázala si svoju životaschopnosť, našla si v sebe čistú perlu, trebárs ešte nevybrúsenú. Privlávam ťa na slávu, v tebe je budúcnosť, v tebe je úfnosť, že sa naučíš, čo je človekovi potrebné na tomto svete.

Na zdar našim krásnoduchým a bezžistným hercom a herečkám a neunavným riaditeľom za popriatý nám duševný pôžitok.

Priateľ ľudu.

Od Zlatých Moraviec (Tekov. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom Krestane.

Z príležitosti veľkého víťazstva, aké horliví ľudáci 14. februára dosiahli v prievidskom okrese v mene početných voličov zlatomoravského okolia, radostným citom dávam výrazu nasledujúcimi slovami:

Sláva vám ľudáci okresu prievidského, ktorí vašou zriedkavou oduševnenosťou vedeli ste zlomiť rohy

liberálnym mungom. Vašemu víťazstvu tešíme sa aj my, v okrese zlatomoravskom, bo sme aj my už viac razy potlačení boli takou nasháňanou lichvou, len že my sme si nevedeli našu pravdu vyhľadať tak ako vy, ktorí ste toľké peňaze vynaložili na to, aby ste svetu ukázali, že máte pravdu. Nuž ale drahí bratia, tešte sa tomuto víťazstvu, bo je ono spravodlivé a nemá páru v celom Uhorsku. Ako vaši susedia, verné vďaky vzdávame Pánu Bohu, že do krajinského snemu dostal sa zas taký zmužilý bojovník, ako je váš vyslanec, ktorý s telom i s dušou bojuje proti liberálom a slobodným murárom, za práva katolíkov. My katolíci vôbec len od kresťanskej ľudovej strany a od Katolíckej ľudovej Jednoty očakávame obranu, bo od bezbožných voľnomyseľníkov, pokrokárov, slobodných murárov a socialdemokratov nemôžeme ju očakávať. Preto drahí bratia okresu prievidského, my Zlatomoravčania, keď vám k vašemu víťazstvu srdečne blahozeláme, spolu s vami voláme oduševnene: **Nech žije váš zmužilý vyslanec pán Koloman Brestyenský!**

Volič.

Od Žiliny.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Čtihodný Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tieto riadky v našom miľom «Krestane».

Náš krajinský poslanec Karol Hencz musí volačo zlého cítiť, hádam to, že mu už u nás dohára. preto dňa 2. februára prišiel do Rajca, že vraj účtovať z jeho dosavadného účinkovania. Jednúc už bol v Rajci účtovať, lenže to jeho účtovanie neuspokojilo ani žilinských židov a zatatých liberálov, myslel teda Hencz, že veľajúšia jeho účtovná reč väčší dojem učini na poslucháčov, keď ju na bankette pri pohári povie.

S Hencom prišli do Rajca viacerí liberáli zo Žiliny s ich hlavným náčelnikom Šternom, ktorý pre neslýchané vlastenecké zásluhy obdržal vyznačenie. V Rajci veru Karol Hencz má málo verných priateľov, tým menej oddaných voličov, čo je pochopiteľné, bo je on cudzinec, ktorého okres musel vyvoliť. Rajčania tak hľadajú na Henca, ako na neznámeho človeka, ktorý veľmi ďaleko stojí od srdca voličov a ktorý s ničím neziskal si ich dôveru. Najmä to sa ľudu nepáči, že Hencz za dlhé časy bol prívržencom strany kresťansko-ľudovej, s jej pomocou i poslanectvo obdržal, neskôr však ostal renegátom. Ľud nemá rád také figúrky, ktoré tak menia svoje politické presvedčenie, ako spodné rúcho. Aj to budí nedôveru v ľudu proti Henczovi, že

Kto žiada požičku?

Kto na svoj majetok záložnú požičku mieni si vypožičať, tak nech sa s dôverou obráti ku «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» Budapest, V., Géza-u. 2. (svoj dom). Tento ústav dáva tak malú ako aj veľkú požičku, preto aby bolo spomozeno stredno- a malo-hospodárom. Pre toto požičky už od 300 korún dáva. Kto veľké úroky prinútený je od jeho dlhu platiť, tomu náš ústav s lacnou požičkou ľahko môže pomôcť na jeho ťarháčoch. Predošlých veriteľov tento ústav s touto požičkou vyplatí, a za lacné peniaze odpravi všetky tie prekážky, ktoré sú s dávaním tejto požičky spojené. Požičky sa dávajú do polovice hodnoty majetku. Keď dlžník poriadne platiť, ústav náš požičku nemôže vypovedať, ale dlžník svoje dlhy bárskeďy, lebo v čiastkach bez všetkých pobočných výdavkov môže si splatiť. Pri parcellovaní na pomoci je v každom ohľade. Ústav na jednoduchý list bár komu ochotne odpovedá.

nezná po slovensky a tak nevie k ľudu ani slova prehovoríť. Voličia neraz sa vyslovili proti tomuto a daktorí Rajčania dali tomu výraz aj na bankette, na ktorom Hencz účtoval. On totiž za stolom len po maďarsky traktoval, rečou, v než vládu vychvaloval. Nektori však kričali naň, aby aj po slovensky hovoril. Rečník nevedel kam z konoj. Prestal hovoriť a čakal čo bude. Svet sa točil kolo neho a cítil sa, ako keby sa stol s nim prepádal. Na šťastie podarilo sa utíšiť netrpezlivých, tak že Hencz bez prekážky sľubovať mohol Rajcu meštanskú školu; zoštátnenie ku železnici vedúcej cesty a na rádaš podnotára. Všetko toto hotový je vykonať, jestli ho Rajčania aj na budúce za poslanca vyvolia.

No, z toho nebude nič! Hencz si dohral svoje hračky v žilinskom okrese, Nech ide do takého okresu, kde sú takí voličia, ktorých môže za nos vodiť. Rajčania nie sú taki.

Šťastlivú cestu, pane Hencz! Oblažujte iných voličov, my vás nechceme!

Volič.

Spišská Sobota.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom «Krestane».

Žiačky spišsko-sobotskej r. k. dievčenskej občianskej školy, ktorá stojí pod vedením mnišiek, dňa 10. februára večer na cieľe ústavu zariadily divadelné predstavenie. Dávaly sa dva maďarské kusy a jeden nemecký. Ochotničky dobre plnily svoje úlohy. Pekný výsledok s hlbokou vďakou a úctou pripísať sa musí neunavným mniškam, ktoré oduševňujú sa za všetko dobré a pekné. Tento nový ústav znovu vrele odporúčam všetkým kresťanským rodičom. Spokojnejšie na nikoho nemôžu sveriť svoje dcéry, ako sebaobetivavým a bezzistným velebným sestrám.

S kresťanským pozdravom

Horliteľ katolíckej výučby.

Zo Spiša.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Vysokoctený Pán Redaktor!

Pekne prosím, ráďte uverejniť týchto pár riadkov v našom oblúbenom «Krestane».

Ministerstvo orby toho roku v Levoči sriaďiť má pre učiteľov ovocný naukobeh, na ktorý prijmu 16 posluchačov. Účastníkov rozdielne od terajšieho zvyku i na jar i v jaseňi povolajú; z jary na krátky čas ako doteraz a v jaseňi preto, aby sa obznámili s jaseňnými zahradnickými prácami. Ufame, že ten naukobeh nebude bez výsledku a že páni učitelia všemožne usilovať sa budú, aby nadobudnuté známosti o pestovaní ovocia, na ktoré zvláštne na našich stranách je ešte veľká potreba, na svojom vidieku zdarne rozširovali.

S Bohom

Ovocinár.

Hanušovský notársky okres (Spiš).

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tieto riadky v našom miľom «Krestane».

V záležitosti notárskeho byvania minister vnútra potvrdil uzavretie stoličného výboru. K notárskemu okresu patriace obce teda teraz už povinné sú na notárske bývanie kúpiť hanušovský Gergelyovský kaštieľ. Proti tomuto výroku už niet appellácie. Vrchnosť oprávnenú a odôvodnenú prosbu daňujúceho ľudu jednoducho odmrštila. Takým svedolným spôsobom veru naše vrchnosti nezadovažia si dôveru a úctu nášeho ľudu.

Priateľ zneváženeho ľudu.

Neidem vec zväčšovať, lež skutočná pravda je, že viacej tisíc listov uznania od bohatých a chudobných starých a mladých svedčí o ich uzdravení skrze upotrebovanie Fellerovho Elsa Fluidu. Tak dr. Estmeister, lekár v obci Wildau (o. p. Aspach, Innkreis, Tirol) vyslovuje sa, že Fellerov Elsa Fluid takmer zázračne pôsoa v rozličných pádoch choroby. Podobne i dr. Kittel v Prahe (Königl. Weinberge) tvrdí, že Fellerov Elsa Fluid už od viacej rokov s úspechom upotrebuje v jeho praksi. Neni to reklam, lež skutočná pravda, že tento liek s úspechom upotrebuje proti rozličným chorobám. I tucat na prábu za 5 korú posielala franko V. Eugen Feller lekárnik, Stubica, Kostolná ulica 18. č. (Zahr. st.)

«**Nábožné vzdychy ku sv. Jozefovi**» rečennú modliacu knižku ešte vždy dostať za 2 koronu u dra Jozefa Janda v Nitrapereszlény. Zvláštne v marci by sa mal z nej modliť každý horlivý ctiteľ Pestúná Ježišovho.

Zvláštny prostriedok k čisteniu krve je dr. Hellmannov «Purjodal» (zákonne chránený). Tento jod sarsaparilla dôrob nielen krv čistí, lež utišuje spolu i bolesti a krče, hatí zapálenia a užívať sa môže bez všetkých ťažkostí. «Purjodal» s veľkou úľubou predpisujú lekári vo všetkých pádoch, keď pre zvláštne pôsobenie za dobre uznávajú chorým odporúčať sarsaparilla dôroby. Prestriedok tento dorába sa výlučne v dr. Hellmanovej lekárni «Zur Barmherzigkeit» Viedeň, VII., Kaiserstrasse 73—75. a k dostaniu je aj vo všetkých väčších lekárňach.

Odkazy redakcie.

F. K. K. List neprišiel.

J. J. P. Rad-radom všetko sa uverejní.

B. H. Č. Vo vašej záležitosti najlepšiu radu dá vám: Právobraná Kancellária Katolíckej Ludovej Jednoty, Budapešť, IV. Frantiskánsky plac 7.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krestana!»

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 26. februára.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	---	---	---	kor.	23.30—24.20
» stolnobelohradská, nová	«	---	---	«	23.20—24.00
» peštianska, nová	---	---	---	«	23.20—24.00
« banátska, nová	---	---	---	«	23.20—23.90
Jačmeň nový, prvotriedny	---	---	---	«	20.00—21.00
Raž prvotriedna	---	---	---	«	21.10—21.30
« druhotriedna	---	---	---	«	20.80—21.00
Ovos prvotriedny	---	---	---	«	19.40—19.80
« druhotriedny	---	---	---	«	19.00—19.20
Kukurica	---	---	---	«	18.30—18.60
Konopné sáme	---	---	---	«	29.50—31.00
Datelinové sáme, červená datelina	kor.	215.00—225.00			
« « lucerna	«	110.00—136.00			

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	18.00	17.70	15.40	17.00	16.60	16.20	15.80
č.		7	7½	8			
K.		15.20	14.40	9.80			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	---	---	---	---	kor.	15.60—15.80
« hrubé	---	---	---	---	«	15.70—15.90
Fazula veľká biela	---	---	---	---	«	26.00—28.00
Fazula strakavá	---	---	---	---	«	34.00—34.50
Zemiaky (hornouhorské) biele	---	---	---	---	«	---
« « ružové	---	---	---	---	«	---
« « žlté	---	---	---	---	«	---
Hrach lúpaný	---	---	---	---	«	29.00—56.00
Hrach nelúpaný, čistý	---	---	---	---	«	30.00—32.00
Šošovica čistá	---	---	---	---	«	40.00—63.00
Proso	---	---	---	---	«	18.00—20.20
Rasca (kmín)	---	---	---	---	«	78.00—78.00
Mak	---	---	---	---	«	106.00—125.00

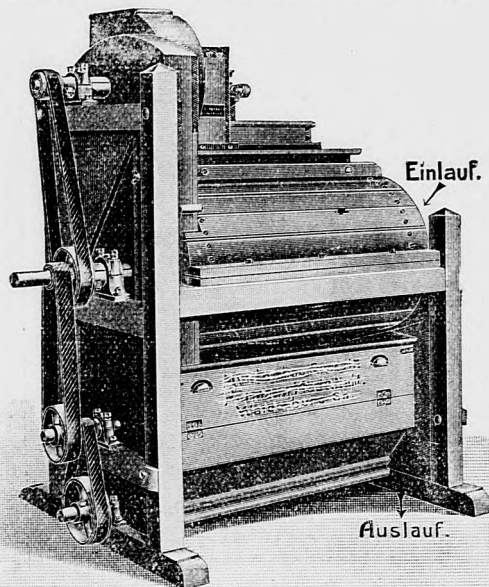
Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	---	---	---	kor.	149.00—150.00
Slanina mestská 4-kusová	---	---	---	«	128.00—129.00
« « 3-kusová	---	---	---	«	134.00—135.00

MLYNÁRI

ktori si chcete vaše mlyny a produkty zdokonaľiť, objednajte si stroj lupáčku najnovší model, ktorý vás s prácou ako i cenou úplne uspokojí.

Regulačná lupáčka spojená s kartáčkou
ŽIADAJTE SI PROSPEKTY!

BOHUMIL BRUNOVSKÝ,

majiteľ mlyna a dielňa na ostrenie valcov

v Castej (Ceszte, Pozsony megye).

Ctený Pán Brunovský v Častej!

Moja obava, že by tak lacný stroj mohol byť aj dobrý, bola bezzakladná. Stroj pracuje znamenite, čistí obilie veľmi dobre: spotrebuje málo sily, čo je pri mletí veľká výhoda; zaujme málo miesta a stavba stroja je uhladná a masívna. Ďakujem Vám za ustávanie. Váš stroj budem mojim známym vrele odporúčať. — Som s úctou Anton Králik, majiteľ mlyna v Čáčove pri Senici.

Oznam.

Mešt'anská banka v Topolčanoch (Nagytopolcsány)

a jej filiálka v Nitre

dporúča ctenému obecnstvu svoje služby v jakejkoľvek záležitosti bankovej, menovite:

Dáva požičky na intabulácie a na veksle na ten najlacnejší úrok;

prijíma vkladky na knižky a platí od nich čisté **5% úroky.**

Banka táto požičiava **len kresťanom**, a úraduje sa v nej každý deň okrem nedeli a sviatku.

Úradné miestnosti banky sú v Topolčanoch v Krušovskej ulici a v Nitre v Kapitulskej ulici (Káptalan-utca) No. 9.

Rušeň!

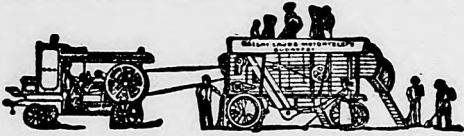
!! S 18 prvými vyznačeniami !!

Ludvik Kállai motor dielna

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvrelej **Ludvika Kállai****elektrické benzinlokomobil stroje ku mlažbe**

s dvojitým vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlažebný stroj prítomnosti

Bez strojnika ľahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!

za 6 korún franko posiela 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na posteľ!

1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.: prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako sňah biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe z hustej tkny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podblavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrážkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez z postovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedný návrat peňazi obšírny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)
Oznamy prijíma administracia „Krest'an“
Lacné česke perie!
 5 kilo nové tmavé drapané 9.60 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako sňah mäkké jak páper, drapané 30, 38, 42 K. — **Hotové posteľe.** Z červeného cínovatu 1 dobre naplnená per na, alebo 1 zpodná perina 140 cm. dlhá 118 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.— 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shotovujeme vo veľkosti dla vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu posteľ K 27.— lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s postovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoľuje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachsel, Lobes 135.** pri Pilsen (Čechy).

„MILL“ OSADA

Nagyősz

Stredoeuropy najväčšia

vino-
hradná-
Š-
K-
O-
L-
A.**Z DARMA**na ukážku zasielam vzorky každému, kto o ne píše a síce **barchetu, flanelu, kanafau, sefiru**

plátňa všetkých šatových látok (štof) zimných i letných atd. všetko stále barevne najnovšej módy a z dobrého materiálu, zasiela s postovou dobierkou a nezopovedný tovar prijíma zpiatky česká krestanská firma

JOSEF DAX

vlastná výroba rukodilného tovaru v Bystrím n/Metují (Čechy)

Partie pekných a veľkých zbytkov 40 m. za 20 K, špatnejší za 18 K. Objednávky od 20 K franko. Vzorky od zbytkov nezasielam.

Pri panujúcej veľkej dra- hote potravných článkov BRYNZA

následkom zvláštnej zázivnosti jeho ako nevyhnutne potrebný článok najobľúbenejší je v každej domácnosti.

Prvá dielňa liptovskej karpátskej ovčej brynza Filip Pewny Liptovský Sv. Mikuláš

(založená r. 1873)

Odporúča I. **brynza** (slabú) K 5.50
II „ (silnú) K 5.—

V diežkach po 5 kilogramoch zasiela sa franko na každú poštovú stanicu. Podrobný cenník a reklám-tabuľa na žiadosť franko a zdarma.

Pri objednávkach na naše ohlasy, prosím odvolávať sa vždy na náš časopis.
Šporkassa v Popráde
 základný kapitál 240000 korún,
 rezervná základina 125000 korún.
 vklady 2.630,000 korún. Prijíma
 vklady a dáva od nich
4% čistých interessov.
 Od desaťročia
 upotrebuje sa s veľkým
 úspechom proti
 lámke a pakostnici
 zákonom chránený
KRIEGNEROV
REPARATOR
 V každej
 domácnosti
 nevyhnutne potrebný!
 Malá flaška 1 koruna, veľká
 flaška 2 koruny, v každej lekárni.
 Poštou 5 malých flašiek za 5 korún,
 3 veľké flašky za 6 korun pošle
Kriegner -lekáreň“

Budapest, VIII., Kalvin-plac (roh Baross-u.)

Zásielky denne poštovou dobierkou, alebo po predbežnom zaslaní peňazi.

I